

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 140 Lei

Pe jum. an . . . 70 Lei

Pe trei luni . . . 40 Lei

Un exemplar 1- Leu.

TELEFON P. ORAS SI

INTERURBAN No 750

ROMÂNUL

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Str. Românilui 1/a.

Correspondența se primește
la administrație și se ta-
rează conform tarifului.

MANUSCRIPTELE
NU SE ÎNAPOIAZĂ

Declarațiile guvernului.

Declarațiile făcute de primul ministru cu prilejul consfătuirii minorităților au putut să bucure mult pe partizanii guvernului cărora cuvintele dlui general Averescu au putut să adăbească darul să le dea speranța unei îndelungate rămânări la putere.

Acele declarații au putut foarte bine, să mire, să sperie, sau să indigneze partidele din opoziție prin aceea că se pun în discuție interese de un ordin absolut contrar.

Pe noi personal acele declarații ne-au întristat însă foarte mult, de oare ce ele reflectă o mentalitate și o stare de lucruri din cele mai întristătoare.

Să vedem în ce constă această constatare.

În esență declarațiile guvernului se reduc la următoarele: deoparte avem guvernul care luptă din toate puterile sale pentru propășirea țării și pentru binele comun, iar pe de altă parte avem opoziția, dușmănoasă și rea, căutând să răstoarne guvernul fără să se lase preocupată un singur moment de marele interese ale națiunii.

Guvernul reprezintă tot binele, iar opoziția tot răul. Guvernul este energie, competență, încredere, capacitate; opoziția este slăbiciune, interesare, spirit de dezordine și săcăială.

Din cuvintele primului ministru reese, că o luptă se dă pe viață și pe moarte între guvern și opoziție, ca între genul binelui și genul răului.

În această luptă, primul ministru vede cu mulțumire că țara e de partea guvernului și în contra opoziției. Popularitatea guvernului este egalată de lipsa de popularitate a elementelor politice ce alcătuiesc opoziția. Guvernul, în esență, e progresul, iar opoziția o continuă și stăruitoare dare înapoi.

Concluzia guvernamentală este un apel către națiune, căreia îi cere să sprijine cabinetul care va da țării fericirea și totdeauna să atace și să distrugă partidele opoziționiste.

Felul acesta de înfățișare a situației este atât de simplu și de puțin complicat politicește, încât el nu poate decât să lase o impresie de melancolie și durere în sufletul or cărui bun român.

Cu ce oare? Acesta să fie adevărul? La atâta să se reducă viața noastră politică? Lupta ce se dă în parlament să nu fie decât o manifestație jalnică a unor interese personale și exprimarea unei lupte politice în care un guvern admirabil este combătut fără dreptate de o opoziție nenorocită și fără nici un înțeles?

Mintea refuză în principiu să creadă așa ceva, de oare ce atunci viața noastră politică întreagă este o mocirlă și o acțiune degradantă, iar parlamentul cu toate cele ce se discută în el o farsă și o operă de falsificare a adevăratei situații.

Ar fi cu adevărat dureroasă pentru țara noastră o asemenea situație, mai ales acum când în toate statele civilizate opoziția încearcă să fie nu o adversară a guvernului, ci o colaboratoare a acestuia, în sensul de a se face o grupare a tuturor energiilor în vederea realizării unui scop comun.

Ne-am fi simțit încântați și întăriți pentru viitor, dacă guvernul ar fi putut să constate, dacă nu o colaborare cu opoziția, dar cel puțin o urmărire cinstită și logică, de ambele părți, guvern și opoziție, a realizării celor mai înalte interese ale neamului.

Prăpastia pe care o vede guvernul între el și partidele din opoziție, conduse numai de patimă și ură, pare atâta de monstruoasă, încât îți vine greu să crezi, cu toată garanția oficialității declarațiilor făcute, că este cu puțință ca în rândurile opoziției să nu mai existe un singur om cinstit.

Dacă acesta este adevărul, atunci avem dreptul să ne îngrozim; dacă cele spuse oficial, sunt departe de a fi expresiunea adevărului, atunci, este tot atât de îngrijător faptul de oare ce mintea nu poate admite ca țara să fie îndusă în eroare; dacă este vorba de o anumită mentalitate, atunci trebuie ca aceasta să fie preschimbată, de oare ce ea nu mai corespunde cu împrejurările și cu vederile timpurilor noi.

Această ultimă ipoteză și cea mai în drept să fie crezută, ne mângâie de oare ce ea poate, cu bună voință și cu muncă, să găsească mai repede un remediu.

Mai mult încă socotim că recentele declarații guvernamentale nu sunt decât o reproducere după vechiul clișeu politic al declarațiilor impuse primului ministru de situație și de partizani, adică o formulă crezută necesară, dar inutilă în fond, de oare ce ea nu e crezută de nimeni ca reprezentând ceva din adevărata realitate.

Pentru că, hotărât contrar celor arătate de guvern, preferăm să credem rău orientăți pe politicienii noștri și necunoscători ai situației, neexperimentați și pe mulți chiar să-i oredem, puțin chemați pentru misiunea de mandatar ai națiunii decât să-i socotim pe toți atât de răi, încât să lucreze, cu prestință contra statului și contra intereselor acestuia.

Fabrica de aeroplane a Ungariei distrusă de incendiu.

Budapesta. — În noaptea de Luni spre Marți fabrica de aeroplane dela Albertfalva, lângă Budapesta, a luat foc în mai multe puncte. Incendiuul s'a comunicat cu o înțeleasă viteză. Pompierii fabricii cari erau puțin numeroși au cerut ajutorul pompierilor din Budapesta. După o întârziere de mai multe ore au sosit și aceștia dar atunci incendiul pustiise aproape totul. S'a lucrat ziua întreagă pentru localizarea focului. Mașinile de zburat și automobilele fabricii, au căzut pradă focului. N-au putut fi salvate decât foarte puține mașini în construcție și depozitul de lemne. Pagubele sunt de sute de milioane.

(Ag. „Damian”)

Situația externă.

Cel mai mare eveniment al timpului este fără îndoială încheierea păcii ruso-poloneze, prin care afară de aceea, că primejdia unui nou război ruso-polonez a fost definitiv înlăturată, s'a recunoscut independența a două noi republici mari, formate pe ruinele vechii Rusii: Ucraina și Rutenia-mare.

Abia izbuornită revoluția din 1917, Ucraina a ridicat steagul independenței sale naționale, cu o admirabilă dragoste de țară, tinerii ucraineni au rămas sub steaguri, făcând enorme greutăți armatelor germane „pacificatoare”, dar venite de fapt, pentru a jefui cea mai bogată țară a fostului imperiu rus.

Mai târziu legiunile ucrainene s'au luptat eroic în contra bolșevicilor, dar trădarea din lăuntru și insuficiența ajutoarelor din afară, au zădărnicit rezistența națională a Ucrainei, care a fost apoi bolșevizată de Trozky și Rakovszky, cu mijloacele cunoscute.

Dorința ucrainenilor de a se vedea scăpați de tutela guvernului din Moscova este înlăturată. Ucraina care a obținut recunoașterea revendicărilor sale naționale va avea de acum înainte posibilitatea să se degajeze tot mai mult de influențele sovietelor ruse, atât pe terele politic cât și pe cel economic.

O importanță egal de mare are și înlăturarea republicii Rusiei albe, care se ridică asemenea unui parapet între Polonia învingătoare și Rusia sovietelor, care de sigur nutrește idei de revanșe.

Ceeace întunecă în parte bunele speranțe legate de noul stat național al rutenilor, este neastâmpărul naționaliștilor ruteni, cari încearcă să scoată cu armele, trupele roșii mai curând din Rutenia Mare.

Dacă tratatul dela Reval, început între polonezi, ruși, ruteni și ucraineni, este considerat de contractanți ca o operă serioasă, se poate socoti că pacea în Europa orientală a apucat pe cele mai bune drumuri.

Bolșevismul va cădea dela sine, sau va fi zdrobit de curentul sănătos, inaugurat la Reval, prin îngenunchierea imperialismului roșu.

Știrile din Helsingors anunță precis, că matelotii din Kronstadt, cari ocupaseră Petrogradul, au fost respinși până la Kronstadt.

Aderenții comuniștilor ascunși la Kronstadt, au primit cu focuri de arme și mitraliere, cețele de marinari, cari băteau în retragere.

Bolșevicii au pătruns în părțile răsăritene ale orașului, unde se află și tendințele, au eliberat pe comandantul flotei și pe președintele sovietului din Kronstadt, arestați de contrarevoluționari.

Artileria de pe vapoarele de război a deschis o canoadă teribilă asupra orașului.

O mare parte a frumosului oras se află în ruină și flacări.

În același timp telegramele anunță o demințire oficială a guvernului francez, în sensul, că nici un vapor de război al Franței, nu a acostat la Reval, și că acel guvern nu a promis ajutoare, actualilor inițiatori ai mișcării contrarevoluționare.

Președintele Statelor-Unite, d. Harding, a renunțat la planul de a trimite în Europa comisiile speciale pentru a câștiga amănunte precise asupra situației politice și economice de aici.

Această metodă de a se informa a produs și antecesorului său cele mai mari dificultăți și au fost adeseori cauza unor sancțiuni apro-

INFORMAȚII

bate în detrimentul prestigiului Statelor-Unite și spre nefecundarea popoarelor interesate în diferitele cauze.

Președintele Harding a aflat potrivit, să invite guvernele europene, să trimită aceste comisiuni speciale la Washington, loc mai liniștit pentru a fi cumpănite și interesele Europei și acelea ale Statelor-Unite.

O adresă în acest sens va fi trimisă în curând, de președintele Harding, statelor europene.

Duminecă s'a început adunarea voturilor în zona plebiscitară a Sileziei de sus.

Germanii silezieni au năvălit din toate părțile lumii pentru a-și da votul în favoarea alipirii acestor teritorii la Germania. Nemții cari părăsiseră Silezia cu ani în urmă și s'au așezat în Africa de sud, au isosit în același timp, cu sutele de mii de Germani silezieni, din Germania și Austria.

Știrile publicate de presa germană și cari lasă să se înțeleagă, că șansele Germaniei sunt asigurate, se dovedesc optimiste.

Dacă germanii silezieni s'au grăbit să fie la vatra lor, pentru a-și face datoria față de patrie, nu mai puțin conștienți s'au dovedit a fi și polonii, cari cu excepția orașelor și a marilor stabilimente industriale se află predominant în majoritate.

Cu toate acestea Germania pare a fi sigură de majoritatea voturilor ei, deoarece a concentrat mari trupe, la frontiera sileziană, pentru a putea lua imediat în administrare aceste bogate ținuturi carbonifere.

Tărănimea poloneză pretutindeni și-a dat votul pentru Polonia.

Bilanțul voturilor va fi cunoscut la sfârșitul acestei săptămâni.

Aversiunea cehoslovacilor față de Scaunul papal este veche și ea devine din ce în ce mai pronunțată.

Cehoslovacia dorește să aibă biserica sa națională, absoluta autonomie națională și nu mai tolerează amestecul papal în chestiunile administrative.

Numerosi credincioși în frunte cu păstorii lor sufletești trec în cadrele bisericii naționale.

Numărul catolicilor, cari au rupt legăturile cu Scaunul papal se ridică în Cehoslovacia la mai mult de un milion.

Tratatul austro-ungar, în chestia teritoriilor germane din Ungaria occidentală, au fost întrerupte.

Delegații austriaci s'au întors ieri la Viena, fără a obține nici un rezultat. Ungaria este gata să facă Austriei mai multe concesii de ordin financiar și economic, dar nu vrea să audă de cedarea nici unei palme de teritoriu din Ungaria occidentală.

Austria nu mai ia însă în serios amenințările Ungariei și dovadă despre aceasta este faptul, că guvernul vienez a și căzut de acord asupra persoanei, care va fi însărcinată cu prezidarea lucrărilor de unificare a noii provincii.

TEATRU, MUZICĂ, CINEMATOGRAFE.

TEATRUL APOLLO.

In 23, 24 Martie

Romanul lui Louis Feuillade

SERIE V.

JUDEX V.

(Zina Apeler)

Istorie de aventuri în 5 acte. — Cu actorii din Tih-Minh în rolurile principale

TEATRUL URANIA.

In 23, 24 Martie

Romanul lui Louis Feuillade

SERIE VI.

JUDEX VI.

(Amorul lăsat toate)

Istorie de aventuri în 5 acte. — Cu actorii din Tih-Minh în rolurile principale

REPRODUCȚIA CINEMULUI PRINCIPESSEI ELISAVETA în București. Reproducție originală locală a firmei PATHE

— *Alegerea parțială dela Bocșa, s'a terminat cu victoria candidatului guvernamental d. Tașcă. D. Vlad a intrunit abia a patra parte din voturile candidatului guvernului.*

— Ministerul salubrității publice, nou înființat, va începe să funcționeze cu începerea dela 1 Aprilie c.

— Guvernul francez a construit acum de curând șase aeroplane medicale, care urmează să fie întrebuințate în colonii unde distanțele fiind prea mari, medicii întâmpină mari greutăți cu călătoria, mai cu seamă în localitățile unde lipsesc căile ferate. Aeroplanelor duc cu sine un arsenal complet medical și chirurgical. Ele sunt construite după modelul ambulanțelor, astfel ca pacienții cari prezintă răni grave să poată fi transportați în regiunile unde se găsesc spitale.

— Din Ruscine se anunță: Tribunalul militar din Sofia după debateri cari au ținut aproape o lună, a condamnat la 3 ani închisoare grea pe generalul de divizie Raci Petroff, dovedit că în calitate de guvernator militar al Macedoniei, în timpul când această provincie era ocupată de trupele bulgare, a ordonat exterminarea populației locale. Numitul a mai fost condamnat să plătească și suma de 4 miliarde leva despăgubiri civile către stat.

Din ordinul parchetului militar din Sofia au fost arestați și depuși în arestul preventiv generalii Burmoff și șef de stat-major al comandamentului suprem în timpul războiului și Petroff fost comandant al diviziei din Drama. Ambii sunt acuzați că au contribuit la dezastrul Bulgariei.

— Cei în "Satu Mare" următoarea informație: Rugăm autoritățile militare să intervină printr'un ordin, către oficiile poștale din ținuturile noastre, prin care să impună respectarea corespondenței, căci în modul cum se expediază astăzi, este o adevărată bâtaie de joc.

Zarele românești ajung la abonați abia câte un exemplar la două săptămâni și acele tăvălite prin noroi. Comune apropiate de Apa, Moftinul mic, Medieșul etc., nu primesc cu săptămânile un ziar.

— Consiliul orașului în sesiunea ținută ieri, a ales ca paroh greco-catolic al Aradului în baza dreptului ce îl are în calitate de patron al parohiei greco-catolice din localitate, pe d. Iosif Popa, actualul protopop al Bocșei, candidatul în primul loc între cei trei preoți propuși pentru completarea acestei parohii de Consistorul de Lugos.

REPRODUCȚIILE ÎN FILM A CUNUNIEI PRINCIPESSEI ELISAVETA au produs un viu interes atât în "Apollo" cât și în "Urania". Reproducțiile aceste în fața locului eternizează pompa și splendoarea festivităților dela curțile domnitoare. Pe dinainte-ne trece înmărmăcită miresă și mărețul ei mire. Tot pe aici trece cortejul miilor-cari au azistat la sărbătorile cununiei. Un splendid aspect e să vezi cavaleria în gală, aglomerarea publicului năntea palatului, imensul public din fața palatului poștelor și momentul sărbătoresc când mire și miresă încununați de notabilitățile statului sosesc la mitropolie și când pleacă. Printre figuri cunoaștem și arădani, Reproducțiile se mai reprezintă Joi și Vineri în "Urania" și "Apollo".

x JUDEX V—VI, Ceice au asistat ieri în "Urania" la partea a șasea a piesei Iudex, au făcut cunoștință despre încheierea conform așteptărilor a dramei, învingând dreptatea. Toți, ceice i-au stat în cale, cari au luptat contra lui sunt învinși și nimicivi, iar el Iudex ajungându-și scopul ia de soție pe Jacqueline. În piesă se intercalează o mulțime de scene amuzante. Intr'adevăr fabrica Gaumont a produs prin Iudex un film, care nu prea are păreche între filmele din lume. În "Urania" merge partea a șasea, Joi scara a cincina în "Apollo", după aceste Vineri și Sâmbătă "Apollo" încheie cu partea a șasea.

x LA CABAREUL MODERN se va reprezenta azi pentru a patra oră, programul la nivel din aceasta săptămână, ce face concurență oricărui program jucat pe scenele celor dintâi cabareuri din lume. Piese jucate de artiștii cabareului sunt de o plăcută și distructivă variație și creațiile acestora ating un înalt nivel artistic. Cele două piese "Sub strășină" și "Cucuveica", cântecele și glumele hazlii și înveselitoare, dansurile și producțiile de acrobatică executate de artiștii cabareului oferă cea mai plăcută distracție.

x Dr. P. ROBESCU ordonează zilnic dela 8—9 și 2—4 în palatul Neumann, Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) nr. 24.

— D. general Averescu a aprobat propunerea direcției generale a industriei din ministerul de resort, de a organiza o expoziție permanentă a producției industriale din vechiul regat și provinciile alipite.

O comisiune specială a fost însărcinată de minister cu pregătirea acestor interesante expozițiuni, menită să facă cunoscută în orice moment, străinătății, bogățiile țării noastre.

— Ministrul de interne anunță că pe viitor, nici un pașaport nu se va mai libera celor cari vor să plece în America.

Asemenea pașapoarte nu se vor acorda decât femeilor cari au soții în America și copiilor cari dovedesc că au satisfăcut legea recrutării și au părinți în America.

— Guvernul nostru a fost înștiințat de către cel bulgar că săptămâna viitoare va începe transportul de vite din Bulgaria drept compensație pentru vitele furate în timpul războiului.

— Ministerul de finanțe a anunțat că expirând termenul preschimbării biletelor de 1000 lei ale Băncii Generale, nici un astfel de bilet nu va mai fi primit la schimb.

— Ministerul industriei a lăsat libere la export mercele din Banat prin vama Timișoara.

— D. general de brigadă Gh. Rusescu primul general român care a intrat în fruntea armatelor române în Budapesta, a demisionat din armată.

— Tribunalul din Arad desbătând ieri cauza asasinării gospodarului Rafila Boc din Bocșig, comisă în Noemvrie 1919, de Vasile Căprar cu ajutorul Mariei Barbatca, a condamnat pe aceasta din urmă la 2 și jumătate luni închisoare. Autorul omurului, Vasile Căprar, a dispărut după omor fără ca să fi fost prins până acuma.

— Teodor Crișan, secretar comunal în pensiune a repauzat în 23 Martie în etate de 76 ani. Înormântarea va avea loc în 25 Martie, orele 3 p. m. în Aradul nou.

Presă pe mană și dr. Simons.

Ziarul socialist independent „Freiheit” din Berlin, zice:

„Din moment ce Hindenburg și Ludendorff s'au făcut din ce în ce mai populari după ce au pierdut războiul, nu vedem pentru ce d. dr. Simons nu ar deveni un erou național, după ce a pierdut o bătălie diplomatică. Ca să se găsească nouă baze de negocieri și să se însărcineze alte persoane care să le poată accepta, cere prea multe și serioase eforturi.

Este mult mai ușor să răspunzi repetând cu mândrie nu și să te lași condus de curentul naționalist”.

Ziarul comunist „Rote Fahne” din Berlin, zice: „Scopul acestei comedii: „încrederea în d. dr. Simons” nu este altul decât să întărească poziția guvernului în ochii Antantei, în vederea unor noi negocieri”.

„Berliner Tageblatt”, ocupându-se tot de cancelarul Simons, zice că d. Stinnes nu voeste, deocamdată, să răstoarne pe d. Simons.

„Vorwärts” din Berlin, zice: „Socialiștii majoritari nu pot să provoace o criză guvernamentală numai ca să facă jocul domnului Simons.

Din două rele, trebuie ales cel mai puțin rău, și pentru prezent, socialiștii trebuie să se silească să împiedecă cu toate puterile căderea guvernului actual, arătând încredere în el. Rezoluția pe care o va lua „Reichstagul”, va fi formulată în acești termeni:

„Reichstag-ul dă toată aprobarea guvernului imperial de a nu fi cedat deciziunilor din Paris”.

Germania a câștigat prin plebiscit Silezia superioară.

Nauen. — Presă este informată că plebiscitul în Silezia superioară ar fi favorabil Germaniei. Germania a obținut peste 700 de mii de voturi față de 460 de mii ale Poloniei. Știrea încă nu este confirmată.

(Ag. "Damian").

Concertul De Metrio.

Astă seară are loc concertul dat de baritonul De Metrio, în sala Palatului Cultural.

Am insistat atâta asupra calităților cântărețului acesta distins, pentru ca toată lumea, știind precis de cine este vorba, să poată să participe la o serată muzicală atâta de plină de promisiuni.

E timpul ca arădanii să știe să arate că înțeleg adevăratele spectacole cu caracter serios artistic și muzical.

Să ne ducem dar cu toții la concertul de astă seară, de oare ce nu se știe când se va mai oferi prilejul să ascultăm într'un concert întreg, pe un atât de reputat cântăreț român.

Scăderea salariilor în America

Odată cu însemnata scădere a preturilor în Statele-Unite, guvernul a hotărât să scadă și salariile, în proporția relativă.

Cea dintâi scădere de salarii, au făcut-o societățile de căi ferate, și reducerile variază între 10 și 20 la sută.

Nici o categorie de împieșgati nu va scăpa de această scădere.

După calculele făcute, aceste reduceri vor ajunge cifra de 650 milioane de dolari.

Decretul de demobilizare a armatei.

Prin decretul No. 10255 publicat în Monitorul Oficial 275 din 18 Martie 1921 s'a decretat următoarele:

Demobilizarea întregii armate.

Art. I. Demobilizarea armatei, începută la 20 Martie 1920, pe baza decretului No. 1162 din 1920, publicat în Monitorul Oficial No. 265 din Martie 1920, se va termina în ziua de 31 Martie 1921, dată ce va fi socotită ca dată a terminării demobilizării generale a întregii armate.

Art. II. Ca dată pentru trecerea întregii armate de pe picior de război pe cel de pace se fixează ziua de 1 Aprilie 1921, dela care dată se vor calcula diferite termene prevăzute în favoarea celor mobilizați prin diverse legi, regulamente, decrete și prin oricari alte dispozițiuni în vigoare referitoare la starea de război.

Instanțele militare.

Art. III. Pe aceeași zi de 1 Aprilie 1921, se va opera trecerea atribuțiilor instanțelor penale militare create pentru timpul de război la cele revăzute de lege pentru timpul de pace.

Art. IV. Cu începere dela aceeași dată de 1 Aprilie 1921, vor înceta a se mai aplica toate cele dispozițiuni de legi în care se prevede expres că ele sunt aplicabile numai până la trecerea armatei pe picior de pace, precum sunt ele din legea asupra înarmărilor în armată, din legea asupra poziției ofițerilor, din legea asupra soldaților în armată, din legea pensiunilor și din alte asemenea legi organice militare.

Situația nemobilizabililor.

Art. V. Tot pe ziua de 1 Aprilie 1921 vor înceta obligațiunile de prestațiuni de serviciu impuse celor nemobilizabili dar chemați în serviciul armatei mobilizate sau în serviciul oricărei autorități publice, în timpul războiului, sub orice numire, în baza legilor întocmite în vederea mobilizării și a stării de război.

Art. VI. Guvernul este autorizat să mențină sau să cheme sub arme, la nevoie, contingente necesare siguranței statului, în raport cu situațiunea politică externă.

Art. VII. Instrucțiuni ministeriale emanate de la ministerul de război vor regula în amănunt marea în aplicare a dispozițiunilor de față.

TELEGRAME.

— Agenția „Damian”. —

SERBĂTOAREA OMAGIALĂ A ȚĂRII.

București. — Ziua de 29 Martie a fost declarată ca serbătoare a întregii țări în semn de omagiu adus A. Sale Principelui moștenitor Carol, cu ocazia căsătoriei sale cu A. Sa Principesa Elena a Greciei.

Nouile proiecte financiare în Cameră.

București. — D. Titulescu, ministru de finanțe, a depus pe biroul Camerei nouile proiecte financiare. Discuția asupra acestor proiecte va începe în zilele cele mai apropiate. Ministrul de finanțe a declarat că nouile legi financiare vor spori într'o măsură mare veniturile statului.

Hotărârile consiliului de miniștri.

București. — În ședința din urmă a consiliului de miniștri s'a hotărât desființarea tuturor secretariatelor de stat, înființându-se în locul acestora în fiecare minister câte un directorat.

București. — Consiliul de miniștri luând în discuție situația funcționarilor a decis, cu ajutorul lunar de 400 lei, pe care îl primeau până acuma numai funcționarii din capitală, să se dea în viitor și funcționarilor din Timișoara, Cluj, Chișinău și Iași.

Impozitul pe averi.

București. — În sensul nouilor proiecte financiare capitalurile productive vor fi impuse cu 12 la sută, cele improductive cu 15 la sută, funcționarii publici cu 6 la sută, funcționarii particulari cu 10 la sută. Vor fi impuse numai capitalurile dela 10 mii lei în sus.

Congresul studențimii evreiești din România.

București. — Asociația generală a studențimii universitare evreiești din România Mare, în congresul care a avut loc ieri în Capitală, a hotărât, să se reorganizeze pe baze naționale, sioniste.

La congres a luat parte și deputatul socialist d. Pistiner.

Proiectul noii legi electorale.

București. — Ministrul de interne, d. Argetoianu, a fost primit în audiență la Rege, dsa a expus Suveranului proiectul noii legi electorale.

Misiunea ministrului plenipotențiar Al. Lahovari.

București. — D. Alexandru Lahovari, ministrul plenipotențiar al României la Roma, a plecat în misiune specială la Londra. La întoarcere, d. Lahovari va avea tratative la Viena, cu comisia de reparatuni.

Cancelarul Mayr în Paris.

Lafayette. — Mayr, cancelarul austriac a sosit la Paris pentru a trata cu guvernul francez în chestia ajutorării economice a Austriei.

Proclamarea stării de asediu în Silezia de sus.

Berlin. — Se anunță, că în Silezia superioară trupele de ocupație aliate au proclamat starea de asediu. Polonii în ultimele zile s'au dedat la agresiuni sângeroase față de populația germană. Se pare că polonezii intenționau să organizeze o revoltă formală împotriva germanilor, deoarece s'au descoperit mai multe mari depozite de arme și muniții de proveniență polonă.

Acestea au fost sechestrare de armata engleză. În mai multe localități, polonii au provocat mari turburări de stradă, iar la Ripnig armata franceză a trebuit să intervină, pentru a împiedeca masacrele.

TRUPELE FRANCEZE CONTINUĂ ÎNAINȚAREA ÎN GERMANIA.

Coblentz. — Ziarele germane anunță, că armatele franceze, belgiene și engleze, continuă a ocupa noui localități, în regiunea Ruhr.

CONDAMNAREA INSTIGATORILOR GREVEI DELA PETROȘENI.

Craiova. — Curtea Marțială din Craiova, a terminat procesul contra celor cari au instigat în vederea declarării grevei generale a muncitorilor din Valea-Jiului. Dintre inculpați 28 au fost puși în libertate, iar condamnați au fost muncitorii Ioan Marker, la 12 ani muncă silnică, Mihai Vajda la 7 ani, Johan Kundelfreund și János Lakatos la câte cinci ani temniță grea.

Guvernul român și revizuirea tratatului dela Sevres.

Atena. — Ziarele din capitala Greciei sunt informate că guvernul român va protesta împotriva revizuirii tratatului dela Sevres.

Franța și mărfurile primite din Germania ca despăgubiri.

Lafayette. — Ministrul de finanțe al Franței, d. Doumier, a prezentat Camerei un proiect de lege, în sensul ca o parte a mărfurilor predate Franței de către germani, ca reparații de război, să fie reținută în folosul tezaurului statului.

Vizita suveranului Suediei la Paris.

Paris. — Suveranul Suediei, a sosit la Paris. M. S. Regele Suediei, a fost întâmpinat în gară de membrii guvernului francez și de aceia ai consulatului Suediei. M. S. Regele a descins la palatul prezidențial, unde a avut o lungă convorbire cu d. Millerand, președintele Franței. Seara regele a primit în audiență pe membrii consulatului suedez. Guvernul francez a dat un banchet, la care au luat parte miniștrii și membrii consulatului suedez.

D. Clemenceau la congresul studențimii din Praga.

Lyon. — D. Clemenceau, fostul președinte al conferinței de pace, va pleca Luni la Praga, pentru a lua parte la congresul internațional al studențimii universitare. La acest congres este reprezentată studentimea din 28 de state.

Parlamentul.

— Prin telefon. —

Sedința Camerei dela 21 Martie.

București. — Prezidează și vicepreședintele Camerei, d. Băianu.

D. Goiceanu deputat și preod basarabean vorbește despre situația preoților din Basarabia și cere guvernului ca să ia dispoziții ca acestora să li-se plătească ajutorul lunar de 50 lei.

Deputatul basarabean arată că cu ocazia schimbului al doilea al rublelor s'au adus statului pagube enorme.

Florea Nicolescu vorbește despre nedreptățile făcute de prefectul Râmnicului-Sărat, cu ocazia alegerilor.

D. Georgescu adresează o interpelație ministrului de justiție în chestia procedurii tribunalului de Ilfov, care i-a suspendat dreptul de imunitate.

Trecându-se la ordinea de zi, Camera a continuat discuția la proiectul relativ la sindicate.

Dni deputați Iorga și Cristescu vorbesc în privința proiectului.

(Ag. „Damian”)

Taxa timbrului de asistență socială.

AVIZUL MINISTERULUI MUNCII ȘI OCROTIRILOR SOCIALE.

Ministerul Muncii și Ocrotirilor Sociale atrage atențiunea publicului, directorilor, antreprenorilor de orice categorie, comercianților, patronilor, precum și Administrației, de a se conforma cu strictete dispozițiilor art. 39 al legii de organizare a Ministerului Muncii și Ocrotirilor Sociale și art. II al Regulamentului acelei legi sancționat cu înaltul Decret nr. 5059 b's din 27 Noembrie 1920, care prevede perceperea taxei timbrului de asistență socială sub formă de timbru mobil și anume:

1. Pentru cărți poștale și scrisori 10 bani timbru de asistență socială;
2. Pentru telegramele interne 25 bani, externe 50 bani timbru de asistență socială;
3. Pentru chitanțele de expediere, fracte, facturi și orice act 25 bani timbru de asistență socială;
4. Pentru borderourile de bancă 50 bani timbru de asistență socială;
5. Pentru vânzări și cumpărări de efecte se mai aplică 50 bani timbru de asistență socială de fiecare mie peste cel de 50 bani fix.
6. Pentru orice notă de plată la hoteluri, restaurante, ospătării de orice categorie, cafenele, cofetării, berării, cârciume, bodegi, lăptării și alte localuri de consumațiuni 25 bani când suma de plată nu trece de 5 lei.

50 bani când suma de plată este dela 5—20 lei.
1 leu când suma de plată este dela 20—50 lei.
2 lei când suma de plată este dela 50—100 lei.
2 lei la fiecare sută sau fracțiune de sută asupra notelor de plată când consumațiunea trece de 100 lei.
7. Pentru vânzări de automobile, obiecte de lux, bijuterii, argintării, parfumerii, dantelării, mătăsuri etc.; obiecte de artă, blănuri, covoare și rochii dela 2500 lei bucata, pălării de dame dela 600 lei bucata, mobilier dela 10.000 lei în sus, potrivit cu destinațiunea lui pe camere:

- 2 lei la sută sau fracțiune de sută până la prețul de 1000 lei.
- 30 lei la mie sau fracțiune de mie dela 1001 până la 5000 lei.
- 40 lei la mie sau fracțiune de mie dela 5001 până la 10.000 lei, iar dela 10.001 lei în sus, câte 50 lei de fiecare mie sau fracțiune de mie.

8. Pentru teatre, cinematografe, concerte, concirinte și orice fel de reprezentațiuni sau spectacole cu plată de intrare, asemenea la biletele de intrare cu plată pentru serbări în orice localuri de distracție, grădini etc., se va aplica un timbru de asistență socială de 10 bani de fiecare leu sau fracțiune de leu.

9. Biletele de plată în vagoanele de dormit și asupra permiselor fără plată în aceleași vagoane se aplică 5 lei de fiecare permis.

Patronii răspund deopotrivă cu prepușii lor, fiind supuși aceluiași pedepse.

Contravenienții se vor pedepsi cu amendă dela 50 până la 1000 lei, în caz de recidivă dela 1000—5000 lei și închiderea magazinului sau localului dela 3—15 zile.

Contravențiile se constată prin procese-verbale de către inspectorii, controlorii și reprezentanții Direcțiunii Generale a Asistenței Sociale, cum și de agenții fiscali, ofițerii de poliție, agenții administrativi și persoanele particulare, care vor avea delegațiuni speciale de control.

Antreprenorii sau patronii pot cere domnilor reprezentanți sau delegați pentru controlul timbrului de asistență, delegațiunea sau legitimația pe baza căreia exercită controlul timbrului de asistență socială.

Până la punerea în circulație a noului model de timbre de asistență socială, se vor întrebuința „timbrele de ajutor”.

Programul săptămânal al „Cursului liber de seară, Arad.”

JOI. — Limba română (incep.) — Lectură: (continuare) „Crocodilul”. Exerciții ortografice. Dnii prof. I. Dabiciu, T. Mager, L. Roșculeț. — Limba franceză. (incep.) — Une leçon d'arithmétique. Grammaire. Conversation. Dra prof. E. Costandachie. — Matematică: Scont și probleme de scont. D. prof. I. Dumitriu.

VINERI. — Limba română (progres). — Lectură: „Tara și dinastia”, de T. Maiorescu. Expuneri libere. D. prof. L. Roșculeț. — Limba franceză: (progres). — La maison. Construction. Causerie littéraire. D. prof. Jean Decamp.

SĂMBĂTĂ. — Limba franceză. (incep.) — Une leçon d'arithmétique. Grammaire. Conversation. Dra prof. E. Costandachie. — Fizică: Măsurarea apăsării atmosferice. D. prof. T. Grozescu.

Redactor responsabil: Traian P. Nicoșiu
Editor responsabil: Laurențiu Luca.

Primăria orașului municipal Oradea-Mare.

No 1057—921.

CONCURS.

În baza deciziei consiliului orașenesc cu No 3325—921 conform regulamentului nou compus despre organizarea artisticei comunale și aprobat din partea guvernului, public concurs pentru un post de artist comunal și un post de substituit, pentru artistele comunale.

La acest post își pot înainta petiția toți acei indivizi, cari au pregătirile juridice ori cel puțin examen juridic de stat prescris în articol I. din legea 1883. Petiționarii funcționari până aci vor dovedi cu certificate ori cu coale de serviciu activitatea lor de mai înainte. Petiționarii noi sunt datorii a înainta în baza § 28 al ordonanței edate de Cons. Dar, toate documentele asupra lor.

Postul de artistie comunal este încadrat în cl. VII de plată iar substituitul lui în cl. VIII de salar.

Cererile ajustate în mod corespunzător și adresate Secretariatului general al Internețor să se înainteze biroului de registru al primăriei orașului până la 30 Martie 1921 ora 4 p. m.

Oradea-Mare, la 18 Martie 1921.

Dr. Coriolan Bucico m. p.
primar.

Pi 2652—1

Nr. 4833—1921.

PUBLIICAȚIUNE.

Publicăm, că ordinul încuviințat de autoritățile guverniale care dispune de articolele de lux și toaleta cu datul de azi îl ridicăm la valoare.

Invităm deci pe toți proprietarii de prăvălii de arome, cosmetică, farmacii și de toaletă ca să însinue la biroul de consumație al orașului tot depozitul ce-l au din sus numitele articole în decurs de 3 zile dela publicarea acestui ordin, adică până la 23 Martie 1921.

Pentru toată sticla de parium cu împachetare originală de fabrică 25 lei, pentru sticlă fără împachetare de fabrică 15 lei, pentru sticlă mică de probă apoi pentru parfum manufactură în general din loc o sticlă 10 lei, apă de chohn, apă pentru păr, apă de spălat aromatică, pentru toată sticla mare 5 lei; pentru sticlă normală 4 lei; pentru sticlă mică 1 leu; pentru toată cutia și sticla normală de pudră, cremă, praf de păr, văpsială de păr, văpsială de față și pentru toate cremele pentru conservarea pielei 2 lei 50 bani; pentru cutie sau sticlă de probă 1 leu; pentru tot articolul care nu ar fi fost sus amintit dar cade în sfera articolelor de cosmetică și toaletă pentru tot articolul pachetat în sticlă, sau în cutie 50 bani; pentru tot articolul aparținător cosmetice și toaletelor nepachetat dar destinat pentru vindere în detal este de a se solvi 5% dela prețul de circulație, ca dare de lux și toaletă.

Asemenea se va solvi un leu pentru manipularea care se face în ateliere în manicur și coafor.

Atragem atențiunea publicului consumator ca la toate comandările a articolelor de lux și toaletă, să-vărsite oriunde, să pretindă timbrele de ajutor corespunzătoare, căci omiterea acestora formează caz de contravenție și se va pedepsi conform regulamentului.

Arad, din ședința consiliului comunal al orașului cu drept de municipiu ținută la Martie 1921.

CONSILIUL ORĂȘENESC.

E RECUNOSCUT, CĂ
FABRICA DE VĂPSIT A LUI I. MULLER
VOPSESTE, CURĂȚEȘTE și SPĂLA mai bine. Wa 2507
SUCURSALE: Str. I. Brătianu (Weitzer) No 7 și Asztalos Sándor 3.

IOAN SEIFERT
sculptor,
Arad, strada Magyar Nrul 29.
Lucrează altare pentru biserică, precum și părți constructive și tofelul de reparații. Pentru măsuri toate lucrările de sculptură. ::

PALMA
Călcăiu de cauciuc, se află în toate locurile.
Wa 2507-6

Nainte de a se cumpăra trăsura, de a schimba sau vinde să ve
adresați cu încredere fabricii de trăsuri a lui
SCHAMBERGER, ARAD
Bulevardul Regele Ferdinand I (József főlg.) nrul 11, unde se află permanent asortiment bogat de trăsuri, carote. Se primește reparare și lustruire de trăsuri și automobile, cu prețuri convenabile și confecționare precisă. Cumpără și vinde trăsuri uzate. Trăsuri bune de ucrare se primesc în comandă. Wa 2466—29

STRĂGURI NAȚIONALE
se află de vânzare în diferite mărimi la:
LIBRĂRIA CONCORDIA
Arad, str. Eminescu 39.

SCARPIN
CEL MAI BUN LEAC ÎMPOTRIVA
MÂNCĂRIMEI DE RÎIE.
DUPĂ DOUĂ UNGERI LECUIEȘTE
ORICE BOALĂ de PIELE,
INTĂREȘTE CRESTEREA PĂRULUI,
FACE SĂ DISPĂRĂ MĂTREȚA,
EFECT UIMITOR. Prepară și vinde:
NICOLITĂ MANTA
FARMACIE, ARAD, PIATA CATEDRALEI (THOKÖLY-TER) ȘI STRADA METIANU [FORRAY] COLT. Ma 2088

CETIȘI ZIARUL
ROMÂNUL
:: DIN ARAD. ::

„ROMÂNUL” este ziarul intereselor românești, care a luptat pentru unirea de veci și necondiționată a Ardealului cu Patria-mamă „ROMÂNUL” e scris de cei mai de valoare oameni de condei din București și Ardeal. „ROMÂNUL” are corespondenți în centrele României precum și în străinătate, ceea ce îi dă putința să publice zilnic știrile cele mai noi și mai interesante. „ROMÂNUL” din Arad să nu lipsească din nicio casă cu adevărat românească

ABONAMENTUL:
Pe an . . . . . Lei 140
Pe 1/2 an . . . . . Lei 70
Pe 1/4 an . . . . . Lei 40
Pe o lună Lei 15
Un număr 1 Leu.

ȘTAMPILE pt. sigilare
cu ciară se pregătesc în 2 ORE la **A. FOLDES,** Arad, piața Avram Iancu (Szabadság) I.